

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhöz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héttől és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, október 26.

Besszarábia.

Nép él a Pruth folyótól keletre, azon a földön, hol a honfoglaló magyarság is meghordozta győzelmes fegyvereit. Számra nézve felül a millió. Földje valamikor a magyar korona, később az ozmán félhold szuverénitása alatt a moldvai fejedelemséghez tartozott. Ma orosz uralom alatt nyög s a kancsuka kegyetlenségéről csak akkor sejtünk valamit, ha ottani zsidó háta ér s Budapest és Páris jajgat bele. Az egykori moldovánok szenvedéseit nem hallja senki, a Pruth jobb partja legkevesebbé. Pedig a jobbparton ugyanazt a nyelvet beszélik. S mégis néma a Pruthnak mindkét partja.

Nép él az erdélyi Kárpátok ölében is. Lassankint szívörgött be abból a forrongó népkatlanból, melynek Balkánfélsziget a neve. Szaporodott a pásztor nép. Közben viharok fenyegették a legelőket: törökök, a krimi kán tatárjai, németek rontottak a gazdag bérceknek. A magyar, a székely a szász lóra ült, védte a gyönyörű bérceket s pusztult a csatákon. A pásztorok odafönn a báronyos legelőkön furulyáztak és szaporodtak. Lehúzódtak a csaták folytán üresen maradt falvakba, mezőkre. Magyar volt ott a földesúr, vendégszeretően fogadta őket. A haladó korrall érintkezésbe hozta őket a magyar szellem. Irodalmuk első művelői innen származtak; Major Péter magyarabb név, mint

oláh a Petru Maior. Jogot kaptak azon a földön, melyet nem ők szereztek, nem ők védtek meg. Jogot kaptak annak daczára, hogy fegyverrel lázadtak két izben a haza ellen és szövetkeztek ellenségeinkkel. És azért mégis a Kárpátok két oldalán örökös a panasz, örökös a magyar nemzet gyalázása.

Vagy hálátlanság, vagy örület ez.

Nem az egész népről írjuk e szavakat. Szomorú dolog volna, ha egy-két milliónyi népfaj egészében ennyire megromlott volna. De írjuk a nép értelmiségének arról a sajnos, fölötté nagy részéről, mely a magyar nemzet gyalázása által akar minden áron feltűnni. Irjuk az a'dunai újdonsült királyság vezérférfiairól, kik a bölcsőben már hódításról ábrándoznak s pásztorok gyermekei lévén, császári ősokról álmodnak.

Bohó ifjuság volna ez, ha nem lehetnének az efféle hóbortoknak szomorú következményei.

Zalathna, Torda, Topánfalva s a 48-iki gyilkosságok, gyújtogatások többi véres színhelye óva int attól, hogy ezt az áramlatot kicsibe vesszük. Nem egyszerű gyerekesség, éretlen zűldség az, hogy az oláh sajtónak egy szava sincs a besszarábiai elnyomott testvérekért, de harci lármát kolompol az itteni, szabadságban, egyenlőségben, testvériségben élő, oláh ajku magyar állampolgárok sorsa miatt. Ez nem gyerekesség, hanem vakmerő, kihívó játék egy nemzet türelmével, a melyet ha tovább is folytathatnak, ismét vértől és rablástól lehet tartani.

Mi azonban tanulhatunk egy dolgot az esetből.

Az oláh közvélemény, úgy látszik meg van elégedve a besszarábiai állapotokkal, de nincs megelégedve velünk. Vonjuk le ebből a következtetést — de csak azokkal szemben, a kik okot adtak rá.

Az izgatókkal bánjunk el az ő izlésük szerint, besszarábiai módra. Meglátjuk, akkor is fognak-e panaszkodni?

Lássuk be végre, hogy vajás kenyérrel nem lehet politikát csinálni s egy erős Besszarábiának nagyobb a tekintélye, mint egy gyöngéden gyöngye Magyarországnak.

Dr. K. A.

Az osztrák kabinet rekonstrukciója.

Bécs, október 26. Böhm-Bawerk pénzügyminiszter kiválasztását a kabinetből egy összetűzés okozta, amely közte és Körber között volt. Az osztrák minisztertanács elhatározta, hogy azt a hetvennégy milliót, amely katona, czélokra kell, kincstár-jegyekkel fedezni. Böhm-Bawerk ezt törvényellenesnek tartotta és mivel Körber nem tágitott, lemondott állásáról. Az új kabinet névsora általános meglepetést kelt; a csehek nagyon örülnek, mert két cseh ember lesz a kabinetben. Most sül ki, hogy dr. Herold és dr. Stranzky öt nappal ezelőtt Bécsben voltak és ott konteráltak és egyeztek meg Körberrel, aki a megállapodásokat és az új miniszterek kinevezési okmányát tegnap Gödöllőn jelentette be, illetőleg mutatta be a királynak.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Vadállatok börzeje.

Franciaából* fordította: N. Gy.

Minden nagyobb fővárosban találunk állatkerteket, gondosan ápolt eleven gyűjteményekkel. Másrészt a cirkusokban, hogy eleget tegyenek az egyre követelőbb közönség izlésének, szintén mutatnak exotikus állatokat: elefántot, tigrist, oroszlánt, fókát, épen oly jól idomítva, akár a lovakat vagy kutyákat szokás.

Hol, hogyan, minő áron szerzik be ezen eredetre, természetire nézve oly különböző állatokat, melyek közül némelyek a sarki vidékeken, mások az egyenlítő táján születtek? Mi sem egyszerűbb ennél... elég ha hozzáférnek azon céghez, amely ilyen „különlegességeket” tart, ahogy tenne az ember, ha bármint más árucikkekről volna szó.

Egy hamburgi, Hagenbeck, szülővárosában

* Lectures pour tous. Janvier 1904.

állatseregletet alapított, melynek lakosai folyton megújulnak az adás-vevés folyása következtében. Levelezői, közvetítői a világ minden részén vannak, jelesül New-Yorkban, Kinában, Indiában, Ausztrália, Fokföld és Abyssiniában, valamint a somaliak földén. Akármikor lehet nála rendelni, határidőre, bármely ritka állatot. Ha nem lenne épen raktáron telegrafál egyik ügynökének, hogy szállítson a legelső hajón, s egy pillantást vetve a hajók menetrendjére, megmondja nekünk a szállítás dátumát. Hamburgi tartózkodásunk idején épen 25 elefántot vártak Indiából, 40 lovat Szibériából különböző megrendelők részére. A megelőző héten adott el a cég egy tucat idomított oroszlánt, hiénát, majmot és fókát. Képzeltetni, hogy mily érdekes lehet bepillantani a cég kereskedelmi levelezésébe, mely az állat vételekre vonatkozik. 1500 oroszlán, 500 tigris, 700 leopárd, 1500-2000 medve, 1200 hiéna, 500 elefánt, 300 zsiráf, 1500 antilóp, 30 orrszarvu, 700-800 teve fordult meg s adatott el Hagenbeck menaszériájában 1860, a cég alapítása óta.

Könnyen elképzelhető, hogy egy ilyen kereskedés milyen komplikált és veszedelmes műveleteket követel meg. Ezek az állatok elfogásával kezdődnek, a mi szükségképen minden fajnál más rendszer útján történik. Magától értetődik, hogy főképp a fiatal példányokat keresik, hogy hozzászokhassanak a rabélethez. Azonban, ha elég könnyű is összevadászni egy csapat antilopot s egy struccot, a fiatal majmokra vadászó ember a szülék dühös támadására el lehet készülvén. Oroszlánt, tigrist, leopárdot csak farkasvermek révén lehet hatalmunkba keríteni.

A hullók, kigyók, krokodilusok elfogása meg épen a műveletek egész sorozatát teszi szükségessé.

Néhány évvel ezelőtt Hagenbeck, egy hulló-kiállítás szervezésével lévén megbizva, nagy vadászatot rendezett a Ganges mocsaras torkolata tájékán, melyet mindentéle veszedelmes hullók, kigyók tanyázása teljesen lakhatatlanná tett emberekre nézve. A bozótok jól kiszámított folygyújtásával valóságos hajtóvadá-

FIGYELEM!

MAGYAR DIVATCSARNOK

Költözködési idényre. Butorszövedek, függönyök, szőnyegek, starrók! Sehol oly nagy választék és olyan bámulatos olcsó árak! Mindennemű rőfös és rövid árak!

120 cmtr. széles gyapju czibelin mtr. 88 kr.

Tisztelettel:

FIGYELEM!

Szent-László-tér, (Kis-piacz) SASKAPU MELLETT.

MAGYAR DIVATCSARNOK.

Bécs, október 26. A Fremdenblatt írja a Körber-minisztériumbeli változásokhoz: Amint az *Kozel és Boqucy* gróf osztálytónökök eddigi magatartásából és tevékenységéből világosan kitetszik, kiválasztásuknál az volt a mértékadó, hogy a Körber-minisztérium politikai jellegét semmiféle tekintetben se változtassák meg. A pártok állását ez semmiképen sem befolyásolja.

A kamarák a képviselőházban.

Az eszmék összeharagja, a fennálló intézmények és helyzetek félreismerése sokszor fura javaslatokat szül. Ilyen a marosvásárhelyi keresk. és iparkamara legutóbbi teljes ülésének határozata, mely szerint a kamara feliratot intéz a kereskedelmi kormányhoz, hogy a kereskedelmi és iparkamarának — miként Ausztriában — a parlamentbe képviselő-küldési jog biztosítsák. Felesleges hozzátennünk talán, hogy az indítvány nálunk, ahol szabad népképviselési parlamenti rendszer van, kivihetetlen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 26.

Elnök: Perczel Dezső.

Az irományok előterjesztése után bejelenti, hogy Bodoky Zoltán megrongált egészségének helyreállítása céljából hat heti szabadságot kér.

A ház a kért szabadságot megadta.

Következik az

olasz provizórium

folytatólagos tárgyalása.

Molnár Jenő: A miniszternökök tisztán csak az a célja, hogy a császár akarata érvényesüljön.

Nem hiszi, hogy a kormány a maga jószántából, ilyen békés időben olyan javaslatot álljon elő, mint a házszabályrevízió. Beszéde további folyamán bizonyítja, hogy a napirenden levő törvényjavaslat az 1899. XXX. t-cz.-nek rendelkezéseibe ütközik, azért ennek törvényerőre való emelkedését a leghathatósában meg kell akadályozni, nehogy későbbre veszedelmes precedensül szolgáljon. Nagy Ferenczcel polemizál ezután, aki azt mondta, hogy különbséget kell tenni a patensekkel való kormányzás és az olyan rendelet között, amelyet egy alkotmányos kormány bocsátott ki. Ha ezt az összehasonlítást megtesszük, az csak a Nagy Ferencz által említett körülmény

hátrányára fog szolgálni, mert ha a törvény megtiltotta a dikasztériális kormánynak a rendeletekkel való kormányzást, még kevésbé engedheti meg azt, hogy alkotmányos kormány bocsásson ki rendeleteket.

Nagy veszedelmet lát a kormány működésében és azért felszólítja, hogy hagyja el a helyét és adja át egy oly kormánynak, mely a nemzet érdekeit tolmácsolja. Felszólítja a miniszternököket, hogy csinálja meg először a váasztási törvény reformját és aztán oszlassa fel a házat és az így nyert többség elé vigye a házszabályrevíziót. A javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Krasznay határozati javaslatához. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Egyi Béla: A kérdés gazdasági részével nem foglalkozik bővebben, mert hiszen az előtte szóló ellenzéki képviselők teljes szaktudással már a legnagyobb mértékben megvilágították. Csak annyit jegyez meg, hogy semmiféle vívmányt nem lát abban, hogy az olasz bor csak szárazföldön juthat be hozzánk, ami által a bor szállítása drágább lett. A javaslatot nem fogadja el, hanem szintén csatlakozik Krasznay javaslatához.

Elnök: Szólásra nincs senki följegyezve, a vitát beárja.

Rosenberg Gyula előadó: Még csak röviden sem akar kiterjeszkedni záróbeszédében az elhangzott érvekre, mert hiszen azoknak nagy része a miniszternök és a miniszter részéről megzafoltattak. Kéri a benyújtott határozati javaslatok elvetését.

Krasznay Ferencz: Határozati javaslatát elfogadásra ajánlja. Szemére veti a többségnek, hogy a lezajlott nagy gazdasági és közjogi vitával szemben indolensül viselkedett s a meggyőző érveivel és igazságával szemben a jobboldali szónokok csak a rabulistika fegyverét használták. Kifejti ismételtén, hogy a megkötött ideiglenes szerződés az 1899. évi XXX. garantiális törvénycikkünket sérti. A kormány mindig ideiglenes szerződésről beszélt, holott az olaszok azt hiszik, hogy végleges. Ragaszkodik határozati javaslatához. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Kossuth Ferencz: Szintén röviden indokolja meg a határozati javaslatát. Furesának találja, hogy feltételeiben megállapított javaslatra hivatkozik a kormány és azt még sem hozza a Ház elé. Sürgeti az autonóm vámtarifa tárgyalását, amelynek ma semmi akadályja nincs. Határozati javaslatának az elfogadását kéri. (Zajos helyeslés és éljenzés a szélsőbalon.)

A szavazás.

Elnök: A vitát bezárja s miután az ellenzék névszerinti szavazást kér, azt elrendeli.

Az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet után megejtették a névszerinti szavazást.

«E» betűnél kezdtek. Széll Kálmán nevével az ellenzék kiabálta: Hol van? Hol van?

Rákosi Viktor: A nagy bujdosó!

A szavazás eredménye az, hogy 129 szóval 52 ellenében elfogadták a javaslatot.

ezután egyszerű szavazással megadták a fölmentvényt a kormánynak és a többi határozati javaslatokat elvetették.

Krasznay és Udvary javaslatát elvetették. *Kossuth Ferencz* javaslatát névszerinti szavazással vetette el a Ház.

Ülés vége 2 órakor.

A város esatornázása.

— A szabályrendelet-tervezet. —

A Fő-utca esatornázásával nem sokára készen lesznek. Hogy háztulajdonosok hozzájárulása megállapítható legyen, szükséges, hogy mielőbb elkészítse Nagyvárad városa a csatornázásról szóló szabályrendeletet.

Bordé Ferencz főjegyző és *Köszeghy József* v. főmérnök elkészítették a szabályrendelet-tervezetet, amelyben két részre osztják a csatornázást, s ezzel olyan rendszert kontempálnak, amilyen Magyarországon még nincs. Ugyanis külön kiépítenék a szennyviz-csatornákat, amelyek a háztulajdonosok érdekében s fontos közegészségügyi szempontból létesítenének, s a fekáliákat vezetnék le a városon kívül a Körözsbe; a másik csatorna pedig közérdekből létesítenék s a csapadék vizet vezetnék le a város területén a Körözsbe, Peczébe, Páris-patakba.

A tervezet szerint a szennyviz-csatorna az egész városra kiterjesztetnék, míg az esős vagyis csapadékvíz csatorna a város belterületét, illetve a nagyobb utcákat hálózná be.

A költségzámítás szerint a szennyviz csatornák 987,000 koronába, a tisztítókészülék 68,900 kor., a tisztítóhoz szükséges telek 40,000 kor., az összekötő csatornák házakhoz 400,000 koronába kerülnének.

Az esővízcsatornák 632,000 koronába, időközi kamat veszteségek, előre nem láthatók stb. 172,000 koronába kerülnének. Tehát az összes költségek 2,300,000 koronára rugnának.

A szennyvízcsatornák és oldalcsatornák 1,387,000 kor. költségek a háztulajdonosokat terhelné; míg a tisztító telep berendezése, telek esővízcsatorna fenntartás, stb. évenként 64,000 kor. igényelnének.

A szabályrendelet tervezet a szennyvízcsatornákra vonatkozólag alternatív állítja fel a

szatot produkáltak: az üzött hullók valamenyien az egyetlen szabadon hagyott kijárási felé rontottak, ahol mérhetetlen hálók voltak kifeszítve. A tett színhelyén nagy kiselejtezés történt, elképzelhetni, minő veszedelmek köztött s az elfogott és a Hagenbeck-czégnek szánt állatok részint ládába zárva, részint bambuszládába kötve kerültek Kalkuttába. 600 utratott állat közül 374 érkezett élve Hamburgba.

Az alligátorok részére, melyeket Észak-Amerika lagunáiban fognak össze, Floridában meg a Mississipp mentén, nagy hálókat feszítenek ki a lagunákra s az összes lakosokat hatalmukba ejtik.

Mihelyt egyszer valamely fenevad meg van fogva előáll a szállító kérdése, amely nem kevésbé bonyolódott a s kockázatos. Az alligátorok egyedül alkalmasnak talált szállításmódja, hogy ládába csukják azokat, teljes bójtben is mozdulatlanágban tartózkodnak, gyakran két heti utazás alatt, egész bámulatos szívóságuk igénybe van véve, hogy kiállhassák ezt a megpróbáltatást. Elérkezik a pillanat midőn ki kell csomagolni azt a veszedelmes szállítmányt, ez a válságos percz: alig nyílik ki a börtöne, a krokodil dühösen tör elő, szájkosarat kell vetni rá, még mielőtt rettenetes állkapcsait használhatná.

A macskafajok részére karavánt alkotnak,

a kis oroslánok és a fiatal fenevadak bambuszkaliczában utaznak teveháton, a strucczok, zsiraffok csapatokként kecskéekkel, az összes utazó emlősök »dajkáival.« Mondani sem kell, hogy az utiköltség igen jelentékeny. Egy elefántnak Ceylonból Hamburgba szállítása sem jön kevesebbe 2500 franknál. Következésképpen a legnagyobb állatok szállítása igen sokra rug. Egy hat éves viziló 20,000 frankba is belejöhethet, orrszarvu 15,000. Idomított elefánt ára 8000—12000 frank között ingadozik. Egy pár hat éves oroslánért 8000, egy darab bengáli tigrisért 4500, egy zsiráfért 6000 frankot is elkernek.

Ezek az állatok természetesen nem mindenkinék az erszényéhez valók, de vannak olyanok is, amelyek sokkal szerényebb áron vehetők. Egy boa ára egész 50 frankig leszál. Azonban az olcsóság rekordját az alligátor éri el. Ha a legnagyobbak 600 frankig emelkednek is, a kisebbek állandóan nevétségesen olcsó áron kelnek. 10 frankért szerezhetünk egy kis krokodilust magunknak. Jegyezzék meg a krokodil kedvelők.

A hamburgi börzén idomítottan adják el a vadakat, így tehát idomító iskolát kellett ott berendezni. Ez egyik legérdekesebb oldala látogatásunknak.

A Hagenbeck-telepen járva, látni hatalmas ketreczeket, amelyeket függönyök zárnak el

a kíváncsi szemek elől. Mitörténhetik e kaliczákban, hol az idomító van csupán többé-kevésbé fegyelmezett növendékeivel? Itt ezennel bocsánatot kérünk! Szembe kell ugyanis szálnunk egy legendával, melyet gondosan ápolnak mindazok, kik hasznot huznak belőle saját prestige-ük növelésére.

Az ember önként azt hinné, hogy az idomítás kezdetén a ketrecz borzasztó ember és állat közötti küzdelem színhelye, melyből az ember csak hatalmas fizikai erő és kipróbált bátorság révén kerülhet ki győztesen. A valóságban a dolgok sokkal kevésbé drámailag folynak le s az idomítás egész titka La Fontaine következő verseiben van:

Patience et longneur de temps
Font plus que forie ni que rage.

(Türelem és hosszú idő többet tesz, mint düh, vagy erő). Az idomító változatlanul, ugyanazon módszerhez folyamodik, akármily fajta vadról van is szó. Éhezeti s egymásután azon cselekedeteket és mozdulatokat kívánja tőle, amelyeket később akar produkáltatni, időnként megjutalmazva őt egy-egy falattal. A simogató is hasznos bátorító; a büntetést a végletekig menő mérséklettel szabad csak használni; különben gyógyíthatatlanul makacsos lesz a tanítás. (Vége köv.)

a házigazdák hozzájárulását. Vagy egy összegben fizethetik meg a *nyers házbér-jövedelem felével* a hozzájárulás, vagy 10 év alatt évi 6%-ával a nyers házbér-jövedelemnek.

Az esővíz csatorna építése fejében, továbbá, a csatornák fenntartására stb. pedig 9% *közköltöt* vetnének ki a lakosságra.

A városi tanács tegnap előzetes tanácskozást folytatott a szabályrendelet-tervezet felett s a tárgyalás alapjául elfogadta.

A házigazdák hozzájárulására nézve azonban azt fogadta el, hogy a háztulajdonosok 50 évig a *nyers házbér-jövedelem 3%-át* fizessék. Ez fedezné a kölcsön annuitását.

Az esővíz csatornák előnyeit az egész közönség viseli s így erre és a fenntartásra *állandóan 9% közköltöt* vettetik ki.

Megállapodtak továbbá abban, hogy a szennyvíz csatornák igénybevételeire azon háztulajdonosok, akik pl. a sertés tartási szabályzatban megszabott körzeten belül vannak, 3 év a kötelező, a város többi részein 5 év alatt kötelesek a csatornát bevezettetni és igénybe venni.

Felsorolja a szabályzat-tervezet a sorrendet, amely szerint a szennyvíz-csatorna kiépülne, de ez ellen többen felszólaltak.

Rimler Károly polgármester előbb a vízműtelep kibővítését tartja szükségesnek, hogy a fekáliák elvezetésére legyen elég víz.

Köszeghy József főmérnök szerint parallel haladhat a vízműtelep kibővítése és a csatornázás. Városrészenként a kövezés miatt sem lehet a csatornázást keresztülvinni.

Rimler Károly polgármester nagyon helyesen figyelmeztette az értekezletet, hogy vigyázni kell arra is, nehogy tulságos terheket rójunk a polgárságra. Egyes városok példája int erre. Rohamosan mentek mindenbe s oda jutottak, hogy meg vannak a modern intézményeik, de egészséges adóalapjuk nincs.

Végül a tanács megállapodott abban, hogy a *futózási* háztulajdonosokra, amint a csatorna elkészül, a *házbér után 3%-ot* vetnek ki s azoknál az itt *lakókra* is kivetik a 9%-os *közköltöt*, csatornaadó címén.

A szabályrendeletet különben a jövő hétfőn veszi érdemleges tárgyalás alá a városi tanács.

A keletázsiai háború.

Az angol—orosz konfliktus elsimitása.

London, okt. 26. Az angol—orosz konfliktus a megegyezés stádiumába lépett. Az oroszok által adandó elégtétel dolgában ugyanis megegyezés jött létre. A megegyezést a következő főbb pontokba foglalták össze:

1. Az orosz kormány az incidens miatt bocsánatot kér és tévedésnek mondja az egész dolgot.

2. Teljes kárpótlást nyújt azoknak, akik megsebesültek és azok családjaiknak, kik életüket veszítették a hulli katasztrófa alkalmával.

3. A bűnös tisztek megkapják büntetésüket.

4. Az orosz kormány köteles garanciát nyújtani arra, hogy hasonló incidensek többé semmi szín alatt elő ne fordulhassanak és az angol hajóknak az összes tengereken békeségük legyen.

Madrid, okt. 26. A spanyol kormány intézkedéseket tett, hogy a spanyol vizeken a hulli katasztrófához hasonló szerencsétlenség ne történhessék. Az orosz hajónak sehol sem szabad partot érinteniök és a szentet csak nyílt tengeren vehetik át.

A gyarmatügyi miniszter beszéde.

London, okt. 26. Littleton gyarmatügyi miniszter ma Leamingtonban beszédet tartott, amelybe szótvetett az északi-tengeri eseményt és azt mondja: Nem lehet a dolgot sem gyilkos

szándék, sem pedig vétkes hanyagság eredményének tekinteni. Kormányunk eljárása, mely teljes elégtételt követel indokolt. Mindannyiunknak azt kell tenni, amit kormányunk igyekezett tenni mindeme nyugtalan időkben és pedig az orosz kormányval szemben előzékenyen kell viselkednünk, amennyiben bizunk abban, hogy azt, ami miatt mi panaszkodunk, többet el nem követik és amennyiben elismerjük, hogy az orosz szárnak nem volt előleges tudomása e szörnyű tettről s azt semmiképpen sem helyeselte, hozzájárulunk a népek békéjéhez és a nemzetközi előzékenységet szolgáljuk.

Az admirális első lordja a konfliktusról

London, okt. 26. Earl of Selborne, az admirális első lordja tegnap este Jewel amerikai tengernagy és az angol vizeken időző amerikai hajóhad tisztikara tiszteletére a Pilgrims-klubban adott lakomán elnökölt és egy felköszöntőben a következőket mondta: Azt várják tőlem, hogy az északi-tengeri tragikus eseményről megemlékezzem. Menthetetlen tett ez. Ma azok, kik az ilyen borzasztó hibáért felelősek angolok vagy amerikaiak lettek volna, Anglia vagy Amerika azonnal teljes mértékben bocsánatot kért volna, minden hatalmában álló jóvátételt felajánlott volna és megbüntette volna a borzasztó balesetért felelős személyeket. Nem kételkedik abban, hogy az orosz cár és az orosz nép is ezt az utat fogja követni.

Intézkedés a semlegesség biztosításáról.

Madrid, okt. 26. A kormány intézkedett, hogy Vigóban biztosítsa a Kelet-Ázsiába való útjában odaérkező orosz hajóhadal szemben a legmesszebbmenő semlegességét. Itt arról van szó, hogy az oroszok a hajóhad egyik részét Vigóba, a másikat Villa Garciába küldik. Általában azt hiszik, hogy Spanyolország, ha megengedi az orosz hajóknak a szentelvélt Vigóban, a semlegességet épp oly kevésbé sérti meg mint Anglia vagy Németország, a melyek gőzöseiknek megengedik az orosz hajóhadnak szénnel való ellátását.

A Zuli halászbárka Hullban.

Hull, október 26. A «Zuli» nevű halászbárka ma este három sebesülttel ide érkezett. Azt hiszik, hogy ezek a sebesültek a «Crane» nevű halászbárka legénységéhez tartoznak.

Elégtétel az angoloknak.

London, okt. 26. A minisztertanács permanenciájában van s izgatottan várják a külügyminiszter jegyzékére Pétervárról küldendő választ. A válasz késlekedésében szándékosságot látnak s a lapok mind vehemensebben írják Oroszországról. A külügyminiszter a késő esti órákban ismét kihallgatáson volt a királynál.

London, okt. 26. A Standard tudni véli, hogy a külügyminiszterium a mai nap folyamán megkapta Oroszország feleletét, a válasz azonban nem kielégítő és egyelőre titkolják.

Az orosz kormány megfenyítése.

Budapest, okt. 26. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az orosz kormányt Anglia szigorúan meg akarja fenyeíteni. Hogy mikor, azt még nem tudják, de legközelebb várható.

Mozgósított angol hajóhad.

Budapest, okt. 26. (Saját tud. táv.) Az angolok a gibraltári hajóhadat mozgósították. A kormánytól az összes nyílt tengeren levő angol hajók parancsot kaptak, a *fegyverkezésre*.

Gibraltár.

Budapest, okt. 26. (Saját tud. táv.) Az angolok semmi esetre sem fogják keresztül engedni a balti orosz flottát a gibraltári-szoroson. A balti flotta, ha ellenkezni fog az angolokkal, úgy azok kellő eréllyel fognak fellépni ellenük.

Az angol lapok a czárról.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) Az angol lapok melegen üdvözlük a czárt nyilatkozata után. A »Times« is jól ír a czárról, de kijelenti, hogy ha Anglia nem kap kellő elégtételt, akkor kötelességük lesz Gibraltárnál feltartóztatni a balti flottát, mely a gaztettet elkövette.

A Pallas német gőzös Vigóban.

Vigó, okt. 26. Egy ideérkezett gőzös Lagosz magasságában 14 angol hadihajóval találkozott. A Pallas nevű német gőzös itt horgonyt vetett. Hír szerint szentet és lövészt szállít a balti hajóhad számára.

Alexejev hadiparancsa.

Pétervár, október 26. Az orosz távirati ügynökség jelenti Karbinból mai kelettel: Alexejev helytartó tegnap császári rendeletet adott közzé, melylyel Kuropatkin nevezik ki az egész keletázsiai szárazföldi hadsereg főparancsolójává. Alexejev megmarad helytartónak. Miklós cár azzal tüntette ki a helytartót, hogy elismerését fejezte ki a hadműveletek színhelyén lévő csapatok alakítása, csoportosítása és fővezérlete körül szerzett érdemeiért. Alexejev a szárazföldi és tengeri csapatoknak köszönetet mondott önfeláldozásukért. Büszke — ugymond — a cári bizalomra, mely reá bízta a bátor csapatok fővezérletét és reméli, hogy az erős ellenséget isten segítségével meg fogják semmisíthetni.

A béke apostolai.

Budapest, okt. 26. (Saját tud. távirata.) Londonból érkezett késő éjjeli távirat szerint Edvárd angol király és Vilmos német császár elhatározták, hogy a béke érdekében mindent elfognak követni. A nagyhatalmakkal egyetértőleg közbelépnek a háborúnak.

A hideg hatása a japánokra.

Budapest, okt. 26. (Saját tud. táv.) Tokióból érkezett távirat szerint a Mukden környéki japánokat majdnem egészen tö kretette a beállott nagy hideg. Mukdenben száz és száz család a legnagyobb nyomorral küzd. A nagy szükségét még elviselhetlenebbé teszi a hideg. Sok ember pár nap mulva az éhség áldozata lesz.

Port-Artur helyzete.

Pétervár, okt. 26. A Brsevija Vjedomoszti jelenti Vladivosztkból tegnapról: Port-arturi jelentések szerint meg vannak győződve az erősség védői, hogy még messze van a vár elesése. Táplálék még elegendő van. A konzervekészletek még majdnem érintetlenek. Az Amur vidék koreai lakossága csendes. A koreaiak számára létesített misszió iskolák tanulóinak száma a vladivosztkói kivételével, nem apadt meg.

UJDONSÁGOK.

* Majláth Gusztáv kalocsai érsek.

A kolozsvári »Ellenzék« írja: *Császka* György kalocsai érsek halálával megüresedett a kalocsai érseki szék. Ez a második legnagyobb egyházi méltóság betöltése foglalkoztatja ugy a kormányt, mint a katolikus klérust. A minisztertanácsnak egy biztos jelöltje van s ez *Majláth* Gusztáv Károly gróf erdélyi római katolikus püspök. Emlegették *Bubics* kassai püspököt is, ki bár szellemileg még ura önönmagának, azonban annyira el van gyöngítve, — 84 éves — hogy képtelen egy hatalmas érseki tartomány kormányzására, mint a milyen a kalocsai. Az erdélyi katolikus egyházmegyé

tehat óriási veszteség éri, mihelyt a *Majláth* püspök érsekké történő kinevezése befejezett lesz. Ugy a cselekvésekben, mint példaadás tényétől körülvevő ige hirdetésében első főpapja ő az országnak. Méltó jelöltje van hát a minisztertanácsnak. És biztos is a *Majláth* püspök érsekké történő kinevezése.

*** A Kápolna-tér rendezése.** A Kápolna-tér egyike Nagyvárad legpiszkosabb területeinek. Már sok szó esett a tér tisztántartása és bekerítése körül, de a városi tanács huzavonása folytán nem jutott dűlőre a rendőrség által is sürgetett dolog. Most pedig kimondta a tanács, hogy a tér rendezését a jövőre hagyja, mert ez idő szerint erre nincs fedezet.

*** Ugron Gábor a Házban.** A Háznak két sebesülje jött el az ülésre. Az egyik Ugron Gábor, akit tudvalevőleg egy székely munkás vágott meg súlyosan a baltájával, a másik Wolfner Tivadar, akinek sokkal könnyebb természetű a baja, néhány karczolás jutott neki a Várady Károlylyal való lovagias mérkőzésben. Ugront az ellenzék nagy szimpátiával fogadta; Kossuth Ferencz elsőnek ment hozzá és üdvözölte s egész csoport függetlenségi képviselő vette körül a sápadt, felkötött karu rabonbánt.

*** Illetéktelen utca keresztelése.** Landler Ferencz a városi közgyűlés engedélyével egy új utcát nyitott a Pecze mellett, hogy ezáltal parlagon heverő óriási telkét házhelyeknek felhasználhassa. Az új utcát Landler keresztelte *Jókai-utcának*. Tegnap ez szóba került Nagyvárad város tanácsa előtt. Ez új utca jelenleg ugyanis névtelen utca, mert az utca nevek megállapítása a közgyűlés jogköréhez tartozik. A tanács elhatározta, hogy annak idején előterjesztést tesz a közgyűléshez az új utca elnevezése iránt. Addig pedig nincs Jókai-utca Nagyváradon. Valószínű, hogy a törvényhatóság akceptálni fogja az illetéktelen keresztelést, bár az új utca nem méltó Jókai nevéhez, de ez már így szokás Váradon.

*** Motoros vasutak Békés és Csongrád megyékben.** A képviselőházban ma délben *Molnár Jenő*, *Holló Lajos*, *Veres József* és *Kelemen Béla* országgyűlési képviselőkből álló küldöttség tisztelgett Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél és egy emlékiratot adtak át az *Oroszáza—Szentcsongrád* között létesítendő motoros vasut mielőbbi kiépítése tárgyában. Az emlékirat kiemeli, hogy a rendkívüli természeti viszonyok Csongrád és Békés megyében is nagy szükségét teremtettek és mivel a kormány kilátásba helyezte, hogy az inséges vidékeken terbe vett állami munkák mielőbbi megkezdésével is enyhíteni akar a sanyaru helyzetet, kéri ennél fogva, hogy a motoros vasut építését kezdje meg. Hieronymi kereskedelmi miniszter egy órákor fogadta az érdekelt vidék országgyűlési képviselőiből álló küldöttséget s kijelentette, hogy az emlékiratban foglaltakkal ő is teljesen egyetért és a mennyiben a vállalkozó a törvényben előírt követelményeknek eleget tesz, úgy a nevezett vasut építése még ez évben meg fog kezdődni.

*** Körber Budapesten.** Dr *Körber* osztrák miniszterelnök, aki tegnapelőtt este Budapestre érkezett és az Angol királynő-be szállott, tegnap délelőtt 9 óra 30 perczkor Gödöllőre utazott, ahol ő Felsége délelőtt 11 órákor kihallgatáson fogadta. Az osztrák miniszterelnök tegnap délután egynegyed 6 órákor visszautazott Bécsbe, előbb azonban gróf Tisza István miniszterelnöknél is látogatást tett.

*** Van-e joga a nődijoknak telekkönyvi szakvizsgát tenni?** Sch . . . Janka a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék telekkönyvi osztályához már hosszabb idő óta beosztott nődijnok, aki a felső leányiskola hat osztályát sikerrel végezte, a kassai kir. ítéltáblánál levő telekkönyvi vizsgabizottsághoz kérvényt adott be, hogy engedjék meg neki a szakvizsga letételét. A tábla a kérvényt elutasította azzal, hogy a bennálló törvények és rendeletek nem tar-

talmaznak oly intézkedést, melyből következni lehetne, hogy a telekkönyvi vizsga letételére alakított bizottság előtt nők is a vizsga letételére bocsátandók lennének.

*** Vadászat a káptalan birtokán.** Előkelő társaság fegyvereinek durrogása zavarta meg tegnap Nyárszeg község erdejének csendjét. A lat. szert. káptalan nyárszegi birtokán nagy vadászatot rendeztek, melyen dr *Beöthy* László főispán, dr *Miskolczy* Ferencz alispán *Rimler* Károly polgármester s több előkelő nimród vett részt. A vadásztársaságot a káptalan részéről *Bunyitay* Vincze erdészeti dékán fogadta s látta el igaz magyaros vendégszeretettel. A vadászat gazdag eredménnyel végződött.

*** A novemberi előléptetések.** Katonák izgatottan várják a rendeleti lap november elsejei számát, amely a félévénként szokásos kinevezéseket és a szolgálati viszonyokat illető egyéb parancsokat közli. Félhivatalos híradás szerint az őszi előléptetés igen szűk keretben mozog. A legmagasabb rang, amelyre kinevezések történnek, a vezérőrnagy; altörtnagy egy sem lesz. Ami a nagyvárad helyőrséget illeti, itt sem várhatók kedvező előléptetési eredmények, habár sokan remélnék avancementet a rendeleti lap legközelebbi számától.

*** Rablógyilkosság a város közelében.** Szenzációs rablógyilkosság felderítése foglalkoztatja a rendőrséget és a csendőrséget kedd este óta, melynek részleteiről következő tudósításunk szól:

Sternberg fugyivásárhelyi bérlőnek gépésze tegnap este hazatérőben, úgy 9 óra tájt a Wolfi-korcsmán túl az országúton, az uttest szélén egy szekeret talált. A szekéren egy borzalmasan összevagdalt hulla feküdt. A gépész azonnal visszahajtott a Kolozsvári-utcai vámhoz s innen *Gerő* Ármán főkapitánynak telefonált. A rendőrség részéről azonnal kimentek a helyszínre Becsei őrmester és Kelemen ellenőr. Ugyancsak a rendőrség értesítette a csendőrséget is, honnét Péter járásőrmester is azonnal a helyszínre ment. Az utszélen álló szekér tengelye meg volt akadva egy fában. Az uton elszórva heverték a szekérről leszedett és nagy részben elvitt fűszer és egyéb fogyasztási cikkek maradványai. Az első jelek is kétségtelenül rablógyilkosságra vallottak. S ezt igazolja a tegnap folytatott s még folyamatban levő vizsgálat, illetve nyomozat is. A meggyilkolt ember *Labancz* János 40 éves, Bogdánsvárhegyre való, nős, két gyermek atyja. Tegnapelőtt Kappel Ignác ottani szatócs kocsján és lován bejött Nagyváradra Kappelnével, ki a Kurländer és Ullman czégnél körülbelül 700 korona erejéig bevásárolt fogyasztási cikkeket. A vásárolt holmit kocsira rakták. Kappelné a szekérral akart hazamenni, azonban a tulságosan megrakott szekérre nem fért fel s így szerencséjére a velencei állomáson vonatra ült s így ment haza. A helyszínén megejtett nyomozásból megállapították a rendőrség részéről kintjárt Papolczy alkaptány, Pataký fogalmazó és Péter járásőrmester, ugyszintén Ember Géza vizsgálóbíró, hogy a gyilkosok Szent-Elek és Kis-Kérre való cigányok voltak, még pedig a Lakatos familia tagjai. Ugyancsak, kik ugyancsak e helyen 1894-ben rablást követtek el s ezért 3évi fegyházat ültek. A régi Volfi-korcsma helyén jelenleg bika-istálló van s itt egy csordás lakik. Ennél kedden este 7—8 óra között 3 cigány járt s vizet kért. Egyikük e közben egy üvegből pálinkát is ivott. Midőn eltávoloztak a csordástól, egy kaszát loptak el tőle. A kasza nyelét s a pálinkás üveget Becsei őrmester a helyszínén megtalálta, azonban a kasza pengéje hiányzik, amiből arra lehet következtetni, hogy a szerencsétlennek, amint a kocsin ült, hátulról lekaszálták a fejét s a mint lezuhant a kocsiról, még csizmáit is lehúzták s elvitték. Továbbá feltörték a kocsin volt két ládat, a hullát visszahajtották a kocsira. Megjegyzendő, hogy a gyanúsított cigányok, eddig még nem tértek vissza falujukba. A környékbeli összes

községekben csendőrrjárőrök keresik a gyilkosokat, a rendőrség részéről Réti József r. szakaszvezetőnél, ki 1894-ben nyomozott — és pedig sikerrel, amennyiben ő fogta el őket — ugyan ő nyomoz most és Dienes István r. ellenőrrel. A hullát még az elmúlt éjszaka beszállította a rendőrség s tegnap délután a hullaházban dr *Grósz* Menyhért és dr *Fisch* Aron felbonczolták *Ember* Géza vizsgálóbíró jelenlétében. Dr *Grósz* Menyhér 7 vágást konstatált a nyakcsigolyán. Kappel és neje tegnap reggel jöttek be Nagyváradra. Természetesen a kocsisukat keresték. Átvették a szekeret s a két lovat. A maradt holmi mint bűnjel a rendőrségen van.

*** Korai hervadás.** Az őszi lehelletéről csöndesen hullodgáló sárguló lombokkal együtt egy tisztos család fájáról tört le tegnap egy szépen hajolt ág, melyről mély részvétellel vettük a következő szomorú értesülést:

Özv. gelléri és kisjókai Takáts Lászlóné szül. Ritter Berta úgy a maga, mint gyermekei Géza, Erzsébet, Jolán, Julia, Margit és Berta számos rokonok nevében legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatják a legjobb gyermek és forrón szeretett testvér Takáts Ilona folyó hó 26-án, d. u. 1 órákor, életének 20-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult kedves halott földi maradványa f. hó 28-án, délután 3 órákor fognak Sztaroveczky-utca 23. sz. gyászháznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentelni és várad-olaszti temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent-miséát pedig f. hó 29-én d. e. 10 órákor fog a Premontreirend templomában az Eggek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1904. október 26-án. Áldás és béke lengjen porai felett!

*** Biztosítás sztrájk ellen.** Lipcsében egyesület alakult a munkabeszüntetések esetére való kárpótlás céljából és a német munkaadók egyesülete felvette alapszabályai közé azt a határozmányt, hogy munkabeszüntetések esetében kárpótlást nyújtó egyletek létesítése és kiépítése előmozdítandó és támogatandó, valamint hasonló egyletekhez való fűződés elősegítendő és ha lehetséges, az egyes egyletek összeolvadása előmozdítandó. A lipcei vállalkozó alakja kölcsönösségen alapuló társaság. Belépési díj a bejelentett évi bérösszeg minden 1000 márkája után 25 Pfennig. Évi tagsági díj 1 márka, azon évi bérösszeg minden 1000 márkája után, melyet a tag belépésekor, vagy pedig egy év kezdete előtt bejelent. Ha valamely évben jelentékenyebb munkabeszüntetések következtében a társasággal szemben nagyobb igények merülnek fel, mint a rendelkezésre álló eszközök, úgy az évi tagsági díj a bejelentett bérösszeg minden 1000 márkája után 3 márkára emelhető fel. Amennyiben a rendelkezésre álló anyagi eszközök ez esetben sem lennének elegendők, úgy a kárpótlásokat megfelelő mértékben csökkentenék. A kárpótlásokat legkésőbb az év befejezte után 3 hónapon belül ki kell fizetni. Munkabeszüntetés esetén kárpótlás gyanánt egy munkanapért a bejelentett bérösszeg minden 1000 márkája után 1 márkát, vagy pedig annak azon részösszegét nyújtják, mely az őrizett telepen a sztrájkoló munkásoknak az összmunkáslétszámhoz való viszonya szerint megfelel és pedig 100 munkanap idejére.

*** A rosznyói gyilkosság** áldozatait tegnap temették Csetneken. A kis város lakosságát teljesen felizgatta ez az eset, mivel hosszú évek óta ez az első rablógyilkosság itten. A csendőrség és bíróság lázasan kutat a gyilkos után eredménytelenül. Özvegy Kerepessi Jenőné, született Szontagh Teréz a piac közepén lakott és már vagy 40 év óta volt testileg nyomorult, de azért kiterjedt gazdaságát ő maga vezette. Meghitt bizalmasa házvezetőnője, Rajz Enánia volt, akit a gyilkosok szintén kegyetlenül meggyilkoltak. Az értékpapírok és ékszerek hiányáról még a legközelebbi rokonok sem igen tudnak. Majdnem határozottan megállapítható, hogy bérlyilkosság esete forog ten. A

dusgazdag öregasszony régi végrendeletét ujabban megakarta semmisíteni és találtak is nála egy új végrendeletet tervezetét. Husz különféle nagy betétekről szóló takarékpénztári könyve megvan. Az esetről táviratilag értesítették a rozsnyói járásbírószéket. Nyomós gyanúok alapján letartóztatták *Glocser István* bérrest, akinek arcán karczások és apró sebek vannak és azok honnan származását nem tudta eltagadhatóan bizonyítani. Érdekes, hogy a házvezetőnő hullája eltakarítása után annak fekvőhelyén lábnyomokat találtak, melyek a kertben fölfedezett férfi lábnyomaihoz hasonlóak.

*** Összeégett munkás.** Borzalmas kihalállal mult ki egy munkás ember tegnap a kórházban. *Moskovits Adolf* és *Fia* szeszgyárban tegnapelőtt este megjelent egy *Moncsék* Iljé nevu elbocsájtott munkás és a munkások konyhájába tért be, hol magának főzni akart valamit. Vigyázatlansága folytán azonban a tűzhelyre kifreccscent zsír lobot vetett és lángba borította ruháját. — Az összeégett embert nyomban beszállították a biharmegyei kórházba, hol a vizsgálóbíró ki is hallgatta őt. Tegnap azonban a szerencsétlen ember nagy kínok közt égési sebeibe belehalt.

*** Eltűnt ágyneműek.** Fischer Lipótné Gilányi-utca 10. szám alatt levő lakása nyitott folyosójáról az ott felejtett párnahajakat, paplanpedöket és zsebkendőket hatvan korona értékben tegnap virradóra ellopták. Az elkallódott holmival együtt tűnt el egy vándorló legény is, ki az éjszakát az udvarban aludta át. Nyomozás folyamatban.

x Sirkoszoruk legszebb kivitelben nagy választékban, a legolcsóbban beszerezhető *Csillér Irma* áruházában Olaszi fő-utca; fiók üzlet Szt-László-tér. 911.

x Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a körösparti vendéglőmben, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztem be. Jó ételekről és kitűnő italokról gondoskodva van. Minden este elsőrendű cigány zene, friss csapolású Dreher sör, zóna reggelik, hideg és meleg ételek minden időben pontos kiszolgálás és olcsó árak mellett kaphatók. Nyári és téli kényelmes fedett helyiségeim módot nyújtanak a legkényesebb igényeket kielégítenem. Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom azon szerény óhajomnak adok kifejezést, hogy úgy mint a jelenben, a jövőben is minél számosabb b. látogatósaikkal engem továbbra is megtisztelni szíveskedjenek. Kiváló tisztelettel *Szabó Gyula*, vendéglős. Abonensek felvételnek.

IRODALOM.

Az **Oktató Népkönyvtár** tanulságos népies folyóirat október—novemberi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg:

Az Ur imádságának népies magyarázata. A jelen füzet a »De szabadíts meg a gonosztól« hozza. — Mulattató. A múlt havonkint 4 iven jelenik meg és érdekes olvasnivalókon kívül hasznos tudnivalókat is hoz. Kath. körök, egyesületek nagy lelkihaszonnal járatták. Egy évre 4 kor. Megr. Oktató Népkönyvtár szerk. Budapest, VII., Csömöri-ut 16.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Kis pajtás, vigjáték.

Péntek: A Kis császár új operett, itt először.

Szombat: A Kis császár.

Vasárnap: d. u. Simonyi óbester vigjáték; este: A sárga csikó népszimű.

Don Caesar de Bazan.

Kellemes meglepetés érte tegnap a közönséget. A régi jó Don Caesarban az új jó *Klenovitsot* fedeztük fel. Tavalyi szereplései után nem sejtettük volna, hogy ilyen ügyes alakítást fog bemutatni. Don Caesarja csupa élénkség, könnyedség és elevenség volt, csupa ellentét tavalyi fellépéseihez. Óhajandó, hogy ez a *Klenovits* legyen állandó továbbra is.

Egyedül a czimszerepben lehet igazi tért találni a tehetség számára, ezért aztán a többi szereplő nem is fejtett ki valami nagy ambíciót. Még *E. Kovács* Mariska igyekezett legjobban színeznit, *Bérczi* és *Benkő Jolán* pedig kacagató két figurát csináltak kis szerepükből. *Szarvasi* eselszövőnek álmos volt. Tóth csak az utolsó felvonásban melegedett neki, a többi akkor sem.

A kis pajtás. Ez a pompás vigjáték kerül ma színre a Szigligeti-Színházban az ismert kitűnő szereposztásban.

A kis császár *Stol* és *Pásztor* új operettje kerül holnap színre először a Szigligeti-Színházban. Erre az új operettre az igazgató a szerzőket is meghívta. Főszereplők: *Garzó*, *Aradi*, *Wlassák*, *T. Pogány*, *Agnelli*, *Horváth K.*, *Rédei*, *Bérczi* stb. — Ez újdonságra már ma csütörtökön d. u. 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

Igazságszolgáltatás.

A Tribuna sajtóperei.

— Esküdszéki főtárgyalás. —

A nagyváradi kir. törvényszék tegnap délelőtt kezdette meg az Aradon megjelenő »*Tribuna*« című oláh politikai napilap sajtópereinek tárgyalását.

Az esküdszéki termet már jóval a tárgyalás előtt megtöltötte a nagyváradi román ifjuság, mely élénken érdeklődött a nagy sajtóper iránt.

Millye Gyula elnök reggel 9 órakor megnyitván a tárgyalást, előadja, hogy a délelőtti folyamán a *Hadffy*—*Boku*-féle rágalmaszást per fogják tárgyalni. Ezután az esküdszék megalakulására került a sor.

Elnök: *Millye Gyula*, bírák: dr. *Szentlélek* László és *Korn Lajos*. A közbírák *Baróthy Pál* kir. alügyész képviseli, a vádlottat *Suciu János* aradi ügyvéd védi.

Esküdtök: *Künsler János*, *Tomcsányi Sándor*, *Baranyi Béla*, *Balázsházi János*, *Voszka Ferencz*, *Balogh Döme*, *Beöthy Lajos*, *Palóczy Károly*, *Pásztor Lajos*, *Bauer Nándor*, *Kajetán József*, *Zsigmond Ferencz*.

Pótesküdtök: *Kálmándi Mihály*, *Biró Imre*. Az esküdszék megalakulása után az inkriminált cikk felolvasására került a sor, melyből a következőket közöljük:

»Egy örült főszolgabíró!« Másképpen nem mondhatjuk a *Hadffy* nevezetű nagyszentmiklósi főszolgabírónak, aki valóban mint örült rontott neki az ottani derék oláhoknak. A napokban közöltük az erőszakos főszolgabíró kifíczamodott agyából származó ukázt, melylyel azt parancsolta, hogy a nyerői a »*Casa Nationala*«-ról (Nemzeti ház) az oláh felírás töröltessék.

Vádlott az elnök kérdéseire előadja, hogy *Boku Szevernek* hívják, 37 éves, nőtlen, büntetlen előéletű hírlapíró.

Elismeri, hogy a kérdéses cikket ő írta és tette közzé lapjában, de mint később megtudta a közlemény alapjánélküli volt, s őt rosszakaratu információkkal vezették félre. Hajlandó a sértettől bocsánatot kérni.

Hadffy Károly nagyszentmiklósi főszolgabíró nem elégszik meg a bocsánatkéréssel, mert a vádlott nagyon jól tudta, hogy mit cselek-

szik. A cikk megírásával az volt a célja a vádlottnak, hogy gyűlöletet szítson ellene a románok között. Kéri a megbüntetését.

Baróthy Pál vád és *Suciu János* a védbeszéde után az esküdték határozathozatalra vonultak vissza. Rövid tanácskozás után meghozták a marasztaló verdiktet, bünsnek mondván ki *Boku Szevert*, nyomtatván utján elkövetett becsületsértés vétségében. A törvényszék a vádlottat a verdikt alapján 14 napi fogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte, mely összeg a »*Tribuna*« óvadékából lesz levonandó.

Az ítélet ellen a védő a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be.

Az izgatási per.

Délután a Tribuna egy másik sajtóperét tárgyalta a kir. törvényszék, mely izgatásért lett inkriminálva. A cikkért a felelőséget ugyancsak *Boku Szever* vállalta magára.

Elnök felolvastatja a kérdéses közleményt, melyben a következő kitételek vannak:

Rosszakaróink gátat vetettek utunkba. Ostobáknak képzelvén bennünket, elrendelték, hogy nem lehetünk többé együtt s a hol ketten a mi igazságunk nevében összegyűlnének, meg legyenek birságotva. büntetve és sötét tömlőcbe vettessenek.

Nevetjük eszességüket. Megfogjuk találni az előhaladás módját s ha göröngyöket hajítottak utunkba, faji életünk új medret fog szabni magának s hatalmasan előre törve meg fogjuk nekik mutatni a mi erőnket.

A román választók tegyék meg a kötelességüket.

Faluról-falura fogunk menni. Házról-házra járva, el fogjuk énekelni a mi szenvedésünk énekét és román életre fogjuk felhívni az elaléltakat.

Ébredjetek románok!

Ötven kerület van ebben az országban, a mely román képviselőt küldhet az ország házába, ahol a törvényeket alkotják s a polgárok sorsát intézik.

Ébredjetek románok!

Atkozott és gaz legyen az a román, aki testvér ellen fogja leadni szavazatát. Boldogulásunk mitőlünk függ.

Programmunk a jog — román életet élhetni ezen a román hősök vérével áztatott s a mi munkás karjaink izzadságával hizlalt földön. Mi barázdáljuk a földet, a mienk legyen a buzaszem is a sárga kalászból.

Vannak a szenvedésben testvéreink ebben a mi hazánkban. Szerbek, tótok és németek: velük öllekezzünk s testvériséget kötve velök, megtörhetetlenül fogunk a megsemmisítő törekvések útjába állani.

Nem vagyunk azonban, szerencsére egyedül megfosztva jogunktól ebben az országban. S egyidejűleg a parlamenti aktivitás lépésre irányuló szervezésünkkel, kelleni fog, hogy felvegyük ismét a cselekvés fonalát a hazai nem magyar népek szövetségének létesítésére, Midőn Magyarországnak nem magyar nyelvi népei úgy lesznek szervezve és fegyelvezve, hogy a parlamenti választásoknál minden szavazatukat nemzetiségi jelöltekre adják, akkor a mi ügyünk győzedelme a megtestesülés küszöbéhez fog érni. A hazai nem magyar népek szoros szövetsége a mi megváltásunknak egyetlen kezesége.

Elnök: Bünsnek érzi magát a terhére rótt izgatás vétségében.

Vádlott: Nem érzem magam bünsnek, mert a cikkel programot akartam adni lapomnak. Én szeretem hazámat és nem akartam izgatni a magyarok ellen. A mit irtam, azt a hatalom ellen irtam, mert a szabadelvű kormányok ép úgy elvonják jogaitól a magyar anyanyelvű polgárokat, mint az oláhokat. Én a román aktivitás mellett nyíltan a harcra keltem s akkor nem lett semmi bántódásom. A mai kormány nem magyar hazafiakat akar belőlünk nevelni, hanem nyelvünket és fajunkat akarja megsemmisíteni. Én nem izgatni akartam, csak fajom jogát megvédeni.

A bizonyítási eljárás befejezésével a perbeszédre került a sor.

Baróthy Pál kir. alügyész erős jogászi ér-

vekben gazdag vádbeszédében rámutat arra, hogy hazánkban mindenféle nemzetiségek velünk egyenlő jogokat élveznek s így nem lehet okuk zúgolódásra. A vádlottat a cikkének megírására csak a magyar nemzet elleni gyűlölet vezette. A románok nincsenek elnyomva hazánkban s anyanyelvük elhagyására sem kényszeríti őket senki, mert ha ez így volna, akkor nem volna Magyarországon 2 milliónál több olyan román, akik nem beszélnek magyar nyelvet. Kéri a vádlottat bűnösnek kimondani.

Suciu János védő közel három órán keresztül tartó vádbeszédében arra hivatkozik, hogy voltak már többen jóérzésű magyar hazafiak, akiket elítéltek azért, mert a nemzet legszentebb jogaiért, a szólásszabadságért, a testvériségért harcoltak. A magyar kormány bitorolja a hatalmat.

Elnök: Ezért a kifejezésért a védő urat rendreutasítom.

Suciu tovább beszél. Még azzal is foglalkozott, hogy a magyar esküdtbírók nem ítélték ilyen nemzetiségi sajtóperekben pártatlanul. Egész beszédét a bizalmatlanság lengte át az esküdtek iránt. Az elnök többször rendre utasította erősebb kifejezéseiért.

Millye Gyula elnök este fél 8 órakor a tárgyalás folytatását ma délelőtt 9 órára halasztotta.

Ítélet a margittai ügyben. A királyi törvényszék a margittai választásból folyó halált okozó súlyos testisértési ügyben a következőleg ítélkezett. *Disznós Józsefet* 2 évi, *Tóth Gábort* 2 és fél évi és *Rácz Mihályt* 2 évi fegyházra; *Disznós Pétert* 1 és fél évi, *Pintér Gábort* pedig 1 évi börtönbüntetésre ítélték.

TÁVIRATOK.

Az osztrák obstrukció vége.

Bécs, okt. 26. (Saját tud. távirata.) A csehek ma leszereltek. Az alsóházban már öt éve dúló obstrukció ezzel véget ért.

A király gödöllői tartózkodása.

Gödöllő, okt. 26. A király tegnap az egész napot lakosztályában töltötte. Lipót bajor herceg kíséretével, Spalla csendőrszázadosal, Ivanics főerdészszel, Péchy járásbíróval és Tahy szolgabíróval a babahi völgyben vadászott. Ma ő felsége és Lipót bajor herceg kíséretével Vikakutnál vadásznak. Lipót bajor herceg ma este 9 óra 12 perczkor Münchenbe utazik. A király holnap reggel 8 óra 20 perczkor Budapestre megy, hogy kihallgatásokat adjon, holnap délután 5-kor pedig ismét visszatér Gödöllőre.

Andrássy grófné temetése.

Budapest, okt. 26. (Saj. tud. táv.) Gróf *Andrássy* Dénesné temetése ma délután ment végbe nagy pompával a krasznahorkai uradalomban. A temetési szertartást *Bubics* Zsigmond kassai püspök végezte fényes segédlettel.

Mattasich Zágrábban.

Budapest, október 26. (Saj. tud. táv.) Mattasich gróf legközelebb Zágrába fog érkezni, hogy adatot gyűjtsön perujtásához.

Az angol hadi flotta Fiumében.

Fiuméből jelentik az angol hadi flotta 4 hajója, a *Venerable Duman*, *Bulwark* és *London* czirkáló, a *Pioneer* és *Hussar* torpedónaszádok a tegnapi napon altengernagygyá előléptetett *Custanzo* parancsnok vezetésével ma

reggel 1/4 8 órakor horgonyt vetettek. A hadi flotta többi hajója Polába vette útját. Már a kora reggeli órákban nagy emberáradat lepté el a Riva Szapáryt, mert jóval 7 óra előtt láthatók voltak az angol hajók árbocjai és azóta folyton hömpölyög az emberáradat az *Adamics* molóig vezető utcákon.

Fél 8 órakor 21 üdvözlő lövés jelezte a hajók megérkezését, mit a tengerészeti akadémia felállított battériái 21 lövéssel viszonyozták az angolok üdvözlését. A *Venerable*, *Duman* és *London* az *Adamics* molón, a többiek a külső kikötőben vetettek horgonyt. A hajóraj egy csoportja Velenczéből 12 és fél óra alatt tette meg Fiuméig az utat. A mint a hajók kikötöttek, nyomban tisztelgett *Sablits* révparancsnok és egyben felajánlotta a hajó parancsnokának szolgálatait. Fél 10 órakor *Faber* vezérőrnagy tisztelgett *Custanzo* altengernagynál. — Tíz órakor a 71-dik gyalogezred zászlóalja vonult ki az *Adamics* molóra díszszolgálatra. A díszszázad felállása után ugyanezen ezred zenekara rázendített az angol himnusra, melynek hangjai mellett vonultak az angol tisztek a városba. Az egybegyűlt néptömeg hatalmas éljenzéssel és vivát kiáltásokkal üdvözölte az angolokat. Fél-tizenegy órakor *Custanza* altengernagy kíséretével a kormányzó palotájába hajtatott, a hol *Roszner* Ervin báró kormányzó fogadta őket.

REGÉNYCSARNOK.

Egy kis hazugságért.

Németből: **Nelly.**

3

Természetes, odaadó, anyai szeretettel volt mindig övéi közt, s mégis, mélyreható szemének egy pillantása elég volt arra, hogy még a legpajkosabb is megtanulja mennyit engedhet meg magának. Egyenesség, nyugodt szelidség, az jellemezte legjobban egész lényét. Ép azért egész megjelenése mindenkor igazán jótékony hatással volt nevelt gyermekeire. *Hohenstein* Edit még épen bensőséges, mély tisztelettel csüggött e kedves tanítónőn. Nem is lehetett ez nála másképp. Nemes lelkére igen nagy hatással volt minden, a mi magasatos és tiszta. Minden szép és jó olyan vonzerőt gyakorolt rá mint a mágia lágy vasra. Mátér *Angelika* a legnagyobb szeretettel, anyai gondossággal viszonyozta ezt a gyermeki ragaszkodást. Örködött ennek a szép gazdag léleknek kifejlésén, a mely olyan szép reményekre jogosított. E mellett azonban máter *Angelika* tudott erőlyes is lenni. Komolyan és határozottan szoktatta rá ugye e grófi gyermeket, mint a többi növendékeit, hogy kitarással távolítsanak el lelkükből minden konkolyt, mely abban olykor-olykor fejét felütheti. Ilyen lelkiismeret gondosságból hívta ma is magához *Edite*

— Gyermekeim! ilyen megszólítással fordult hozzá, miután szemét egy pillanatra a nap-sugaras tó hullámain nyugtatta meg a mely olyan szépen pompázva terült el annak a kist magaslathoz a lábainál, a hol szélesen elterültek a nevelőintézet földjei. — Gyermekeim ma nekem különös gondot okozott.

Igazán szíveimből fájdalom, volt mindjárt a válasz a leányka csengő hangján, — mivel, ha zszabad kérdeznem?

— Edit, lehetséges, hogy maga ezt ne tudná? Nincsen semmi, a miért magának szemrehányást tehetne?

— Igen . . . nem . . . nem tudom . . . válaszolt lassan, remegő ajakkal a leányka.

— Ez azt mutatja, hogy hibáját még mind eddig nem látta be. — Nem sértette meg ma semmivel az igazságot?

Egy pillanatig gondolkodott, azután pedig eltutotta a pir finom arcját, el egészen sötét hajatövéig, »De anyám! így válaszolt aztán, mikor kérdezősködött, hogy ki törte el a salomban azt az értékes vázát, én azt választom, hogy én magam vagyok benne a hibás, míg . . . itt megakadt a szava.

— . . . míg valósággal nem úgy volt, hanem maga csupán szemtanuja volt a bajnak, a

mit *Ada* pajkossága okozott. Hála Istennek *Ada* comtessében elég igazságszeretet volt, hogy önmagát bejelentette, mint a kár egyedüli okozóját. Miért nem mondta maga nekem mindjárt az igazságot?

Edit hallgatott, s zavartalan nézett a padlóra.

— Majd megmondom én! Maga azt gondolta, hogy a szép cél majd menti az eszközt is. Adát egy kis kellemetlenségtől akarta megkimélni. Ez nagyon szép volt, de mégis megkell vallania — hibázott. Az igazságszeretet még a részvételnél is nagyobb erény; ép azért szeretném, ha az én *Editemből* minden, még az ilyen hazugság is hiányoznék.

A fiatal leány nagy, tiszta szemeit felnyitva feltekintett komoly nevelőnőjére: — Anyám, szólalt meg a legőszintébb szeretet hangján — tudom, hogy csak az én javamat akarja, ép azért hálás is leszek mindig ezért az intelméért. De mégis, engedjen meg, nem győzött meg arról, hogy magam viselete helytelen volt, ép ezért — tette hamiskásan hozzá a bánatom sem olyan igazi most, mint a milyen talán különben volna. Isten látja lelkemet, utálok a hazugságot, a melylyel az emberek az igazságot a maguk önző érdekének alá rendelik; de ebben a kis igazságtalanságban, a mely nem önzésből származik, a mely senkinek sem árt, embertársunkon segít, ugyan mi lehetett bűnös?

A hazugság minden körülmények közt hazugság, ismételte most már hevesebben a szerzetesnő. A hazugság, akár milyen alakban mutatkozik is, mindig a sötét demonnak a szülőltje mely mikor először vakmerősködött az örök igazságot vele megcsufolni, az eddig szűz-földet kétszínűségével mindjárt besznyezte. A hazugság gyümölcse mérges, mérges is marad mindig mint a milyen a gyökér, a melyből nőtt. Higyje el gyermekeim, már nagyon sok boldogságot tett tönkre egy hazug szó, sok életen van ott az árnyék, melyet egy kis, talán egészen megdöglő hazugság okozott.

Csodálkozva pillantott fel *Edit* máter *Angelikára*, a kinek különben nyugodt arcza most egészen elhalványodott, ajkai vonaglottak, mint ha valami nagyfájdalmat küzdene le magában, ugyan mi izgathatta fel, ezt a nyugodt, szelíd lelket annyira, így gondolkodott magában a leányka; talán saját tapasztalatából tanulta meg azt a fájó igazságot, a mit szavai kifejeztek?

Mátér *Angelika* mintha csak kiolvasta volna *Edit* szemeiből ezt a néma kérdést, csendesebb hangon így folytatta tovább: Igen, gyermekeim; jól gondolja, a mit mondok, a magam tapasztalatából tanultam, s azt a tanúságot drágán, mondhatom, nagyon drágán fizettem meg. Nem tudok fájdalom nélkül beszélni a szomorú esetről, de magáért mégis elmondom, hiszen ennél sokkal többre is kész volnék az enyéimért, csak hogy lelküknek hasznukra lehessenek.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Vészkerület Biharmegyében. A szegény nép nyomorúságát még emelik a mindenféle fellépő állapotbetegségek is. A szájszáj- és körmőfájást, a sertésvészt a megye több községében konstatálták. Ujabbán a margittai járás majdnem összes községeiben fellépett a szájszáj- és körmőfájás. Biharmegye alispánja ezért a járást, hat község kivételével, vészkerületté nyilvánította s a zárlatot a hasított körmű állatokra elrendelte. A vészkerületből csupán *Albis*, *Bogyoszló*, *Kécs*, *Genyete*, *Apát-Keresztur* és *Vámosláz* községek vették ki.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, okt. 26.

Buza okt. — — — —	10.02
Buza apr.-re — — — —	10.14
Rozs okt.-re — — — —	7.59
Tengeri májusra 1905. — — — —	7.99
Zab okt.-re — — — —	7.35
Repeze aug.-ra — — — —	11.40

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1904. okt. 26.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	119.
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	88.75
Magyar földteherintézesi kötvény 4%	— — —	98.10
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyereség sorsjegy-kölesön	— — —	210.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	1.63
Osztrák járadék papírban	— — —	99.50
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	119.50
Osztrák korona járadék	— — —	99.75
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	155.—
Osztrák magyar bankrészvény	— — —	1635.—
Magyar hitelbank részvény	— — —	7.83
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	670.75
Osztrák-magyar államvasúti részvény	— — —	654.25
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.04
Német birodalmi marka	— — —	117.55
London vista	— — —	239.17
Páris vista	— — —	9522.
20 márkás arany	— — —	23.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Eladó gázmotor.**

Egy jókarban levő, jelenleg is működő 2 lóerejű

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

4745—1904. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi október hó 13-án és folytatva tartott ülésében 295/12224. 1904. kgy. szám alatt kelt véghatározata értelmében a lemondás folytán megüresedett II-od oszt. fogalmazói állásra a pályázatot ezennel meghirdetem.

A II-od oszt. fogalmazói állás a szervezeti szabályrendelet 216.§-a értelmében 1200 korona fizetéssel és 400 korona lakbérilletményvel van javadalmazva és nyugdíj igényvel egybekötve.

Az üresedésben levő fogalmazói állás a f. évi november havi közgyűlésen fog választás útján betölteni.

Felhivom ennél fogva mindazokat, akik a fentebb jelzett II. osztályu fogalmazói állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket főispán urhoz címezve Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi november hó 5. napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább adják be, mivel a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják. Nagyvárad, 1904. október hó 25 én.

Rimler Károly,

polgármester.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN. Gyári-

raktár: NAGYVÁRADON,

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Képviseli: **PORJESZ ÁRMIN.**

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban, gyári áron.

Szolid, szabott árak!**Világhírű!**

a „RECORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyet elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevelével a világ minden tájáról.

Első rangú képek árai:

Oriási aquarell és pastellfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára — — — — — **20 korona**

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára — **5 korona**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy

egyszerre beküld

„REKORD“ festészeti műintézet**Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.****FŐ-ÜZLET:** Zöldfa-utca, a Zöldfa-kávéházzal szemben.főüzlet:
Zöldfa kávéházzal
szemben**Szabó Testvérek**fióküzlet:
Zöldfa sörcsarnok
mellett

rőfös és női divat áruháza Nagyvárad Zöldfa utca

Nagy választék valódi kosztüm kelmékben **Czibelinek** női posztók, cheviottok, ruha es blouse selymek velour és legfinomabb czérna barchettekben.

Költözködési idényre:

Függönyök, szőnyegek, ágymagazinok és házilag készített paplanok és madracok feltűnő olcsó árakban.

FIÓK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-sörcsarnok mellett.

FINOM KISZOLGÁLTÁS.

SZOLID ÁRAK.

Hajnal Ferencz

fűszer-, festék-, bor-, ásványviz- és
csemege-üzlete

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA

Széchenyi-szállodával szemben.

Előpataki gyógy-és borviz főraktára.

Van szerencsém t. cz. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, hogy egy nagyobb vétel

Batul almát

szereztem be erdélyből, melyet 25, 50, 100 kilogram vételnél 15 forintért árusítom.

Egyben ajánlom mindenemű *friss conserve halakat, sajtneműeket, valamint naponta friss főzésű Prágai sódort, szalámi, debreczeni paprikás szalonna, kolozsvári császárlus.*

Olasz és görcei MARONI.

Becses megrendelésük esetén házhoz küldöm.

Tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

574

Egy liter MUST 32 krajczár.

6851—904. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajtatónak Szerák Márta Tuduce Tanyéné és társai végrehajtást szenvedő elleni 30 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagyvárad kir. törvényszék (a vaskóhi kir. járásbiróság) területén levő Alsó-Kimpány községben fekvő az alsó kimpányi 30 sz. tkvben A. I. 11—21 rendsz. alatt felvett ház, beltelek, szántóföldből álló jószágtestre a C. 1—2 rendsz. alatt özv. Szerák Györgyné Ruse Marina és özv Szerák Péterné Sztana Erzsébet javára bekebelezett özevgyi hasznélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést 674 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904 évi november hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor Alsó-Kimpány községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%,-át vagyis 67 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényesen 1904. évi augusztus hó 23 napján.

A belényesi kir. járásbiróság mint telek-könyvi hatóság.

Lukács

kir. albiró.

Hirdetések felvételnek
a legjutányosabb árban e lap
kiadóhivatalában.

Sz. KOCSIS JÁNOS

==== férfi szabó, ====

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas“ kávéház mellett

Van szerencsém az **uri közönség** figyelmébe ajánlani
férfi szabó-üzletemet,

a hol a legfinomabb hazai, angol és francia szövetekből legújabb divat szerinti öltönyöket és felső kabátokat a legolcsóbb áráért készítem.

Tisztelettel:

606

SZ. KOCSIS JÁNOS, férfi szabó.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz

gyártmányaink egyedüli eladásával Biharmegye számára:

Spitzer Testvérek nagyváradai cég van megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlanul jó tartósságu hazai pokróczokra felhívjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

valódi gácsi pokrócz

másnál Biharmegyében nem kapható. Szavatosságot tehát csak a nevezett cégnél vásárolt pokróczokért vállalunk.

Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1904. okt. hó.

Tisztelettel

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár

Szőnyegekben csak practicus tartós jó minőségűek.
Lópokróczok darabja 1 forinttól kezdve.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással egytvánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes, fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyaként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamos motorok eredeti gyári ivlámpák **árak mellett**

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

→ **villamos világítási** ←

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpalczák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árák mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.